

פניני הפרשה

בהר-בחוקותי

עלון מס'

1037

שנה כ"א התש"ף

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. ניידי: 052-7654216
כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

בלתי לה' לברו

לא תעשו לכם אלילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם – במלה "פסל", מעיר בעל הטורים, שהפ"א עקומה, לומר לך שכל המודה בעבודה זרה ובפסלים, כאילו כופר בכל התורה כולה שניתנה מנשיקות פיהו של הקב"ה. ויש להבין מהי ההדגשה דוקא כאן על התורה שניתנה מנשיקות פיהו, הרי מי שמודה בעבודה זרה, רחוק מהתורה מרחק עצום ובודאי אינו יודע מעלותיה ובאיזו צורה ניתנה?

רש"י על הפסוק בשיר השירים "ישקני מנשיקות פיהו" שופך אור על הענין ומבאר ש'ה' נתן לעמ"י את התורה ודבר עמם פנים אל פנים, כאדם המנשק את חברו באהבתו אותו. הקב"ה נתן לנו את התורה מרוב חיבה שחיבבנו יותר משבעים אומות, ולא עוד אלא אותה אהבה עודנה קיימת ודברי התורה עדיין ערבים עליהם מכל שעשוע ומשתוקקים לדעת עוד ועוד, ומובטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סודות מעמיה וסתר צפונותיה, ומייחלים שיקים דברו וזהו "ישקני מנשיקות פיהו".

לכן אדם שמקיים כמה מצוות אבל יש לו הודאה בעבודה זרה או באיזה כח אחר, אזי למרות שהוא מקיים מצוות, חסרה לו אהבה שלמה לקב"ה ולתורתו, כי עיקר ענין אהבת התורה היא שיש לו אהבה שלמה בלי תערובת דברים אחרים. וכאשר יש לו דברים נוספים שאוהב אותם ומתפעל ממעלתם, אי אפשר לאהוב אהבה שלמה את התורה, וזה כולל כל דבר שאינו שייך לתורה, וכל מחשבה זרה שהוא מחשיב ומאמין באיזה דבר שיכול לפעול בלתי לה' לברו.

מעשה באחד מתלמידיו של הגאון הגדול רבי מנצור בן שמעון וצוק"ל שזכה ללמוד אצלו בישיבת "פורת יוסף" המעטירה, מתוך מאות ואלפי תלמידיו, שכיום מכהנים כרבנים ומנהיגי הדור. אותו תלמיד באחד מן הימים הגיע לשיעור, והרב הבחין בו שאינו מרוכז בלימודו. אחר השיעור קרא לו הרב ואמר, כנראה אינך יודע את הסיבה שבגללה היום נגרם לך חוסר ריכוז, אבל אנלה לך. היום כאשר רצית לנסוע לישיבה והגעת לתחנת האוטובוס הממוקמת מול כנסיה, הבטת על השתי וערב שמעל הכנסיה. דבר זה הכנים בלבך טומאה במחשבה, עד כדי שנאבד לך כח הריכוז לחשוב בעיון בתורה הקדושה. ולכן מחר היוזר לא להביט רק בדברים שבקדושה, ועל ידי כך תזכה להארת התורה. שכן אי אפשר ללמוד תורה במהרתה כפי שנתנה לנו בהר סיני מנשיקות פיהו של הקב"ה אם יש בראש דברים אחרים.

שיא תורני	עצה טובה
<p>הניגון החסידי הארוך ביותר ניגון 'אזכרה' של חסידות מודז'יץ המורכב מארבעים ושש חוליות. אורך השמעתו הוא בין עשרים דקות לחצי שעה, והוא מושר בחצר הקודש מודז'יץ פעם בשנה ביום היארצייט של האדמו"ר הראשון ממודז'יץ.</p>	<p>חשוב שהילדים ישמעו את ההורים משוחחים בינם לבין עצמם על עניינים רוחניים. השיחות שבין ההורים מסקרנות את הילדים והם מקשיבים להם ומפנימים. לדוגמא, חשוב שילד ישמע את אביו מספר לאמו בהתלהבות ובשמחה: "היום שמענו שיעור תורה ממש נפלא, מעין עולם הבא". או: "את יודעת, היום ב"ה זכיתי להתפלל תפלה שלימה בכוונה. זה עשה לי את היום!" ("פרקי חינוך" עמוד 57).</p>

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סערון זצ"ל

בתי כנסיות ובתי מדרשות, אין נוהגים בהם קלות ראש, וצריך להזהר משחוק והתול ושיחה בטלה, כי הם נקראים מקדש מעט, כדכתיב 'ואהי להם למקדש מעט', וכתיב 'את מקדשי תיראו' כדכתיב בסוף פרשתנו פרשת בהר".
(מגיד חדשות" ח"ט עמ' קל"א)

ואיש כי ימכור בית מושב עיר חומה וגו' – עיין להאור החיים הקדוש ז"ל שפירש פסוק זה בדרך דרש על ענין חורבן בית המקדש, שאיש הכוונה לקב"ה שמכר את בית מושבו זה ביהמ"ק, עיר חומה זו ירושלים, ואמר קרא והיתה גאולתו רצונו לומר שזו סיבת גאולתם של ישראל, על דרך מה שאמרו על הפסוק מזמור לאסף, ששפך הקב"ה חמתו על עצים ואבנים שאלמלא זה לא נשתייר משונאי ישראל שריד ופליט. ע"ש לשונו המהורה. ואני ברגליו אעבורה להמשיך לפרש את הענין בדרך דרש, דהנה הא דקאמר עד תום שנת ממכרו, רצונו לומר הגאולה תבא בסוף שני המכירה דהיינו שבועים שנה שהיו בגלות בכל. וכן בפסוק שאח"ז ואם לא יגאל אפשר לפרש בס"ד דקאי על אותם אנשים האומרים שח"ו אין עוד משיח לישראל, וזו כוונת הכתוב: ואם (אומרים הם) לא יגאל, (ואף) קם הבית (זה ביהמ"ק) אשר בעיר אשר לו חומה (זו ירושלים) לצמיתות לקונה אותו (אלו הכובשים הרשעים) לדורותיו – עליהם אומר הכתוב לא יצא ביבל, כלומר אף שהיובל הוא זמן דרור וגאולת העבדים מעבדותם – לא יצא הוא עמהם. ועל כן כתוב כאן ביבל בלי וא"ו הרומזת לאילנא דחיי כנודע, לרמז שהיא לא יחיה אלא ימות ב"מ ולא יראה בתשועת ישראל. ולכן גם כתוב אשר לא חמה, לא באל"ף במקום וא"ו, וכן חמה בלי וא"ו, לומר שאותו פורק עול אומר שהבית אשר היה לו חומה בעבר ושקק חיים לא יחזור לקדמותו ח"ו, והיינו ללא וא"ו וכמו שכתבתי. וה' ימהר ויחיש לגאלנו במהרה בימינו אמן. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

ירושלים – שיאים סביב לה

בירושלים ממוקמים גם כמה אתרים חשובים שהם העתיקים ביותר בעולם. תחילה נפנה להר הזיתים שבמזרח ירושלים, שם שוכן בית קברות השובר שני שיאים גם הראשון וגם העתיק בעולם שעדיין משמש לקבורה. עוד מלפני קרוב ל-3,000 שנה החלו לטמן מתים בהר, ומספר המצבות שעליו מגיע ל-70,000. העובדה כי הר הזיתים קרוב לעיר העתיקה של ירושלים, והיותו בנוי מסלעים נוחים לחציבה גרמו ליהודים לבחור במקום כאתר קבורה כבר בימי הבית הראשון, אחר שעל פי ההלכה הקבורה בתוך העיר היתה אסורה. בין הטמונים בעפר הר הזיתים, ידוע על הנביאים חגי, זכריה ומלאכי, אבשלום, רבנו עובדיה מברטנורא, האור החיים הקדוש, הרש"ש הקדוש, רבי יהודה החסיד, רבי מצליח מאזוז, ועוד הרבה צדיקים וקדושי עליון.

גם המקוה העתיק ביותר בעולם נמצא בעיר קדשנו ותפארתנו. זהו המקוה בו טבל לפני 2000 שנה רבי ישמעאל כהן גדול, בעיר דוד בירושלים. במקוה זה טיהר רבי ישמעאל עצמו, והזכיר את ה' בסילודין. מיקומו של המקוה, ידוע היה גם לעולי הרגל המעטים שבאו לירושלים וכתבו ספרי מסעות.

בתי הכנסת והישיבות המעטרים את חוצות ירושלים, הם אגדה בפני עצמה. השכונה שיש בה הכי הרבה בתי כנסת לפי הנראה היא שכונת הבוכרים, בה שוכנים כמאה בתי כנסיות.

כאשר יגיע בקרוב משיחנו וירושלים תהיה על ראש שמחתנו, בראש שיאינו, נציב את בית מקדשנו.

ירושלים מושב תבל בירת עמנו הנצחית, קוטפת לא מעט שיאים עולמיים. כמה מהמיוחדים שבהם במאמר שלפנינו:

מקום הישוב הראשון בעולם היה בירושלים. כאשר יצא אדם הראשון מגן עדן, נדד למזרח העולם והתיישב בהר המוריה (רבנו בחיי בראשית ד, יד).

ירושלים היא המקום שיש לו הכי הרבה שמות וכינויים. בתנ"ך ובחז"ל יש לה קרוב למאתים ותשעים שמות וכינויים, כמו: ציון, עיר דוד, עיר שלם, אריאל, עיר יבוס, ועוד כינויים רבים (ראה במדבר רבה, י"ד, י"ב). ריבוי השמות מלמד על ריבוי פניה של העיר – על יופיה ועל עליזותה, על חביבותה ועל שלוותה, על מעלת היושבים בה ועל מעלת המצפים ומייחלים לראות בבניינה ובגדולתה. ואכן, ירושלים נחשבת לאחת הערים היפות ביותר בעולם. על שמותיה הרבים של ירושלים התחבר ספר שלם בשם "ירושלים – שמות שמות סביב לה" (מאת האמן יעקב בוסידין). במדרש (בראשית רבה מ"ט) מובא שעתידי הקב"ה לקרוא לה שם חדש, שנאמר "בעת ההיא יקראו לירושלים כסא ה'" (ירמיה ג').

ירושלים היא גם העיר המוזכרת ביותר בכתבי הקודש. רק בתנ"ך היא נזכרת 659 פעמים, ובחשבון שאר שמותיה היא מוזכרת במקרא הרבה יותר מאלף פעמים. אזכורה התכוף מעיד על גדולתה ועל קשרה המיוחד אל בורא העולם ואל עם ישראל. גם בתורה שבעל פה מוזכר שמה של ירושלים יותר מכל עיר אחרת.

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

ביזה את הרב ומת בפתאומיות

הבחורים ישבו ולא ידעו מה לעשות.... היה זה מעמד מביך ביותר, וראו אז התלמידים את כוחו הרב של רבם, שלא ניכרו על פניו כל אותות כעס וקפידא. כשיצא אותו אב כשפיו נוטף ריר מרוב כעס, אמר הרב בשקט לתלמידיו שלש מלים בלבד: "אני מוחל לו!".

אותו אב שבינתיים הבין במי פגע בסערת רוחו, שב למחרת להתנצל וביקש במעמד כולם סליחה ומחילה על התנהגותו, והרב כמובן מחל לו, ובזה נחתמה הפרשיה... למראית עין בלבד. בשמים ממעל חזו כביזיון תלמיד חכם כה גדול, ולאחר שבועיים נרעשה הישיבה עקב מותו הפתאומי של אותו אב!

די במעשה זה כדי להרעיש את הלב כמה יש להיזהר בכבודה של תורה! (על פי עדות הרה"ג מיכאל סגרון שליט"א).

לשיעורו של הגאון רבי משה לוי זצ"ל הגיע בחור חדש. לאחר זמן קצר, נוכח הגר"מ כי בחור זה מאחר לשיעור לעתים קרובות ונזף בו על כך.

לאחר מספר ימים בהם תהה הרב על קנקנו, החליט כי בחור זה אינו מתאים לשיעורו, אלא שאז הלך אותו תלמיד לדבר עם מהר"י צמח מאזוז שליט"א שישכנע את הגר"מ להשאירו, אך הוא היה נחוש בדעתו וסרב בנחרצות, ואף שהרבה עליו פיוסים, לא הסכים לקבלו.

לאחר מספר ימים, הופיע לשיעור אביו של אותו תלמיד. הגר"מ הסביר לו בשפה ברורה ונעימה כי בנו אינו מתאים למסגרת זו מסיבות שונות. ואז פער אביו של הבחור את פיו על הרב והחל צועק עליו בפני כל התלמידים כשהוא מקלל ומעיז פנים מול הרב במלים בוטות וקשות. הרב הרכין ראשו ושתק, ולא נע ולא זע. כך במשך דקות ארוכות בלם פיו בשעת מריבה.

☺ זה כל חוק! ☺

מעשה במלך רם ונישא שהיה לו חוזה בכוכבים המתיימר לגלות לו נסתרות ועתידות. נתן בו המלך את אמרנו, העשירו עושר רב וחלק לו כבוד ויקר. יום אחד חשד בו המלך שהוא מוליכו שולל, ולא נתקררה דעתו עד שגזר דינו למיתה.

בטרם יוציאו להורג, ביקש המלך להוכיח לאותו חוזה שהוא בסך הכל חוזה ומתחזה. מה עשה? הזמין אותו לבוא לפניו, ולפניו בן סיכם עם שומר ראשו כי בהינתן האות מאתו, יסיר את ראשו של החוזה מעליו.

כשהגיע, נכנס עמו המלך בדברים על דא ועל הא. הלה שאמנם חוזה לא היה, אבל פקח היה גם היה, עד מהרה שם לבו כי פני המלך אינם כתמול שלשום, והבין כי בלתה אליו הרעה מאת המלך.

"אמור לי", אמר המלך והתקשה להסתיר את זעמו "את גורלות הכל אתה יודע, האם את גורלך שלך גם אתה יודע?". בלית ברירה הנהן החוזה בחיוב.

"אם כן", הפתיעו המלך, "הגידה נא לי איפוא את יום מותך?".

התחלחל החוזה כשהבין עד היכן הדברים מגיעים, אך מיד התעשת ועשה עצמו כאילו מחשב הוא במפות הכוכבים ומעיין במסלולם, תוך שהוא מהפך בדעתו מה תשובה ישיב למלך.

לפתע התנער, היישיר מבט מודאג אל המלך ואמר: "כן, הוד מלכותו. זה עתה ראיתי בכוכבים כי יום מותי יהיה, בסך הכל שלושה ימים לפניך, אדוני המלך..."

נחרד המלך חרדה גדולה עד מאוד. מאותו יום הטיל על החוזה בכוכבים שמירה כפולה, הצמיד לו את רופא החצר שישגיח בעין פקוחה על בריאותו, וחרד לגורלו כל חייו...

☺ חוק חוק אפ... ☺

כפי שהפך החוזה בכוכבים את המלך המתנכר עליו להורגו – להיות שומרו הגדול, כך ניתן לחבל תחבולות כנגד היצר, ולרתום אותו לעבודת ה'. לדוגמא, ישתמש ביצר המדת הממוזן הטבוע בו, כשומר ומרסק, באומרו לעצמו: אם אהיה גאוותן, אצטרך לבזבז כספים כדי לנקר עינים ולהראות את עושרי. אם אהיה איש מחלוקת וריב, אזיק בכך לעסקי. וכן על זה הדרך.

(ע"פ רבנו יוסף היים זצ"ל בספרו "עוד יוסף חי")

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

שאלה: בחור ששערותיו הלבינו, והדבר מפריע לו מאוד בשידוכים, האם מותר לו לצבוע שערות ראשו? תשובה: האדמו"ר מליבאוויטש מתיר ורוב האחרונים אוסרים. אבל יש כדורים שיכולים להחזיר לו צבע השערות, וזו גרמא בעלמא שמותרת לרוב הפוסקים.

שאלה: יש לי עיכוב במציאת זיווג, ובינתיים כל ההשתדלויות אינן עוזרות, מה עוד יש לעשות? תשובה: נסית לקרא תהילים כל יום בדמעות?

שאלה: בני הגדול עדיין לא מצא זיווג, וכעת בני השני רוצה להתחיל להפגש. הבנתי מבני הגדול שאם אחיו יתחתן לפניו, עלול הדבר להפריע לו בשידוכים, שיסתכלו על זה בחשד שהוא מתעכב ואחיו הקטן ממנו מתחתן קודם. יורנו המורה כיצד ננהג?

תשובה: תסביר לגדול שלגבי הבנים אין זו בעיני כל כך (רק בבנות נאמר לא יעשה כן במקומנו וגו'). ועל כל פנים יתחיל הקטן בשידוך, ובזכות זה גם הגדול ימצא שידוך טוב בקרוב בעה"ו.

שאלה: אני רווק בן 25. התקשיתי למצוא את זיווגי עד היום, וב"ה כעת מצאתי ואנו עומדים להתחתן. אך יש לי אחות שגדולה ממני בשנה והיא עדיין רווקה. האם עלי לבקש רשותה או סליחתה? תשובה: יש לבקש רשותה וסליחתה, ובזכות זה שסולחת ומוותרת גם היא תמצא זיווגה בקרוב. וכן כתב אדמו"ר מליבאוויטש זיע"א.

שאלה: האם חוסר מציאת חן או דחייה הם סיבה מוצדקת לביטול שידוך, למרות שיש יראת שמים, מדות טובות, צניעות וכו'? תשובה: אם אין לו שום קשר נפשי אליה, לא נישאים בעל כרחם.

שאלה: לפני שנה בני סגר וורט, ולבסוף התבטל השידוך עקב ענייני כספים בין ההורים. הבחורה נישאה בשעה טובה, אך הבן נתקל בקשיים מרובים במציאת זיווגו ובעניינים נוספים. אנו חוששים שיש קפידה שמעכבת, לכן פנינו אליהם שיחתמו בכתב שהם מוחלים, אך הם סירבו לחתום וטענו שהם מוחלים בעל פה. האם צריך להתעקש ולבקש שיחתמו? תשובה: אם מחלו בעל פה מספיק. להתפלל להקב"ה שתמצאו זיווג טוב לבן. הוא שומע תפלת כל פה.

שאלה: ברצוני לשאול האם על פי השמות אנחנו מתאימים... [כאן מוזכרים שמות בני הזוג]? תשובה: אם אין לכם ספקות באופי ובמעשים טובים – אין להתייחס לגימטריאות. תחשוב טוב ויהיה טוב.

שאלה: בחור ששם אמו לאה והוצע לו שידוך עם בחורה ששם אמה לאה, האם יש בזה חשש כמו בכלה וחמותה? תשובה: אין חשש.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה

לע"נ עזיזי בר כמונה לבית חדוק ז"ל

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל

לרפואת דורון בן שרה ה"ו